

Richting geven aan de koers

Plan van aanpak wijziging omgevingsplan 2026-2029

12 februari 2026

Gemeente Raalte

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Wat is er tot nu toe gedaan voor het omgevingsplan?	5
3. Wat gaan we de komende jaren doen?	7
4. Proces en planning per wijziging van het omgevingsplan.....	16
5. Organisatie en financiën.....	18
Bijlage 1: Rolbeschrijving Omgevingswet	20

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De Omgevingswet is een wet die door de Rijksoverheid jarenlang is voorbereid. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingegaan. De wet wordt gezien als de grootste wetswijziging sinds de invoering van de Nederlandse Grondwet in 1848. Deze grote wetswijziging zorgt ervoor dat 26 wetten zijn ondergebracht in één allesomvattende wet.

Als gevolg van deze wet, moet elke gemeente in 2032 een gemeentedekkend omgevingsplan hebben. Een omgevingsplan bevat alle juridische regels over de fysieke leefomgeving. Dit is een grote opgave.

De gemeenteraad heeft op 18 juli 2023 het koersdocument 'Op koers naar het omgevingsplan' vastgesteld. Dit koersdocument beschrijft op hoofdlijnen het proces om tot een gemeentedekkend omgevingsplan te komen. Aan dit koersdocument wordt nu uitwerking gegeven doordat er wordt gewerkt aan de eerste wijzigingen van het omgevingsplan.

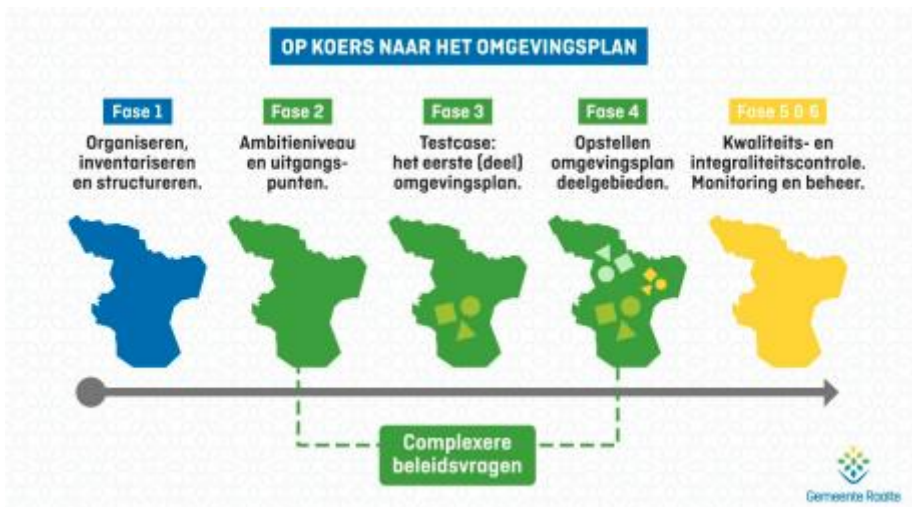
We hebben in Raalte ervaring opgedaan met de ontwikkeling van het omgevingsplan. Om de komende jaren gestructureerd te werken aan het gemeentedekkende omgevingsplan, is het voorliggende plan van aanpak opgesteld. Dit plan van aanpak is een gedetailleerde aanvulling op het koersdocument. In dit plan van aanpak worden de gewenste stappen en werkwijze voor de komende jaren beschreven. Hierdoor weet zowel de ambtelijke organisatie als het bestuur van de gemeente Raalte, wat men kan verwachten.

1.2 Uitgangspunten koersdocument 'Op koers naar het omgevingsplan'

In het koersdocument wordt op hoofdlijnen het proces geschetst om tot een gemeentedekkend omgevingsplan te komen. Onderstaand puntsgewijs de uitgangspunten uit het koersdocument en waar wij in Raalte op dit moment aan werken:

- Transitieperiode zo kort mogelijk houden
- Planproces met tempo
- Omgevingsvisie is richtinggevend voor het omgevingsplan
- De gemeenteraad betrekken bij het proces
- Projectmatige organisatie werkt aan de wijziging(en) van het omgevingsplan
- Focus op participatie en communicatie (per doelgroep, onderwerp en/of deelgebied)
- Een eenvoudig te onderhouden omgevingsplan
- Geïntegreerde regels (Omgevingsvisie, omgevingsprogramma, omgevingsplan) op één locatie (DSO)
- Goed digitaal toegankelijk omgevingsplan

Het omgevingsplan bestaat uit een 'tijdelijk' en een 'nieuw' deel. Het tijdelijke deel bevat onder andere alle oude bestemmingsplannen en de bruidsschat. De bruidsschat zijn (milieu)regels gekregen van de Rijksoverheid. De komende jaren wordt dit tijdelijke deel overgezet naar het nieuwe deel van het omgevingsplan. Het koersdocument schets dit proces aan de hand van een aantal fasen, zie afbeelding 1.

Afbeelding 1. Uitsnede Koersdocument 2023

1.3 Status van plan van aanpak 'Richting geven aan de koers'.

Het plan van aanpak 'Richting geven aan de koers' beschrijft op hoofdlijnen welke stappen de gemeente Raalte de aankomende jaren gaat zetten om tot één gemeentedeekkend omgevingsplan te komen. Hierdoor wordt er structuur gegeven aan de grote transitie naar één gemeentedeekkend omgevingsplan. Het dient als nadere invulling van het eerder vastgestelde koersdocument.

1.4 Leeswijzer

In **hoofdstuk 1** wordt het doel van voorliggend document nader omschreven. **Hoofdstuk 2** laat zien wat wij als Raalte de afgelopen twee jaar hebben gedaan voor het werken aan en met de omgevingswet. **Hoofdstuk 3** laat zien wat wij als Raalte de aankomende jaren willen gaan doen om tot een gemeentedeekkend omgevingsplan te komen. **Hoofdstuk 4** omschrijft het te doorlopen proces op hoofdlijnen bij elke wijziging van het omgevingsplan. **Hoofdstuk 5** geeft een weergave van de interne organisatie, de financiën en de risico's van het gehele proces.

2. Wat is er tot nu toe gedaan voor het omgevingsplan?

2.1 Inleiding

In 2023 is het koersdocument 'Op koers naar het omgevingsplan' vastgesteld. Sindsdien zijn er diverse concrete stappen gezet en heeft de organisatie ervaring op gedaan met werken onder de omgevingswet. In dit hoofdstuk worden de stappen van de afgelopen twee jaar kort toegelicht.

2.2 Aanbesteding nieuwe software

Om het omgevingsplan te wijzigen zijn wij afhankelijk van een goed werkend softwareprogramma. Eind 2024 zijn wij een proces gestart om nieuwe software aan te besteden. Aangezien wij zaten zonder goed werkende software, hebben wij in DOWR-verband vanaf juni 2025 een tijdelijke overeenkomst van anderhalf jaar afgesloten met de softwareleverancier GISkit. Ondertussen is gestart met een aanbestedingsprocedure om voor een langere periode een softwareprogramma af te nemen.

2.3 Kennis van medewerkers op orde en hierin investeren

Er wordt blijvend geïnvesteerd in de organisatie. Medewerkers hebben opleidingen gevolgd en er is aandacht voor het nieuwe werken onder de Omgevingswet.

2.4 (Digitale) dienstverlening

Ons doel is om de dienstverlening onder de Omgevingswet minimaal op hetzelfde niveau te houden als vóór de inwerkingtreding van de omgevingswet. Ook willen wij de dienstverlening blijven verbeteren.

Dit hebben wij gedaan door:

1. Ruimtelijke ontwikkelingen op een zorgvuldige wijze te blijven faciliteren.
2. Onze dienstverlening blijven verbeteren door:
 - a. *Processen te evalueren en aan te passen*
 - b. *Communicatie met inwoners te verbeteren*
 - c. *Kennisontwikkeling van organisatie*
 - d. *Inhuren van specialistische kennis*

2.5 De winkel blijft open

In Raalte hebben we afgesproken dat we ontwikkelingen blijven faciliteren. Er zijn onder de Omgevingswet twee mogelijkheden om ontwikkelingen mogelijk te maken, als deze niet aan het omgevingsplan voldoen:

1. Een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit verlenen (BOPA);
2. Het omgevingsplan wijzigen.

Wij hebben in Raalte vanaf 1 januari 2024 geen problemen gehad om de winkel open te houden. Ondanks de vele uitdagingen hebben wij door snel en slim te schakelen de afgelopen jaren ruimtelijke initiatieven mogelijk gemaakt en zijn wij niet in de problemen gekomen.

2.6 Samenwerking DOWR eerste wijziging omgevingsplan

Om tot een goede eerste (technische) wijziging van het omgevingsplan te komen, is vanaf oktober 2024 een samenwerking gestart met de gemeente Deventer en Olst-Wijhe. Binnen deze samenwerking hebben wij gezamenlijk kennis op gedaan van de nieuwe wetgeving en is er gewerkt aan een basisset regels voor uiteindelijk het gemeentedekkende omgevingsplan. Voor de gemeente Raalte is hiervoor de kern Luttenberg gekozen. Dit gebied is de eerste (grote) wijziging van het omgevingsplan.

2.7 Eerste testcase wijziging van het omgevingsplan

De eerste testcase is een beleidsneutrale omzetting van de oude bestemmingsplanregels naar een nieuw omgevingsplan. Deze testcase betreft de wijziging van het omgevingsplan voor de kern Luttenberg. De wijziging ziet hoofdzakelijk op een nieuwe set aan regels over bouwactiviteiten, gebruiksactiviteiten en aanlegactiviteiten. Ook omvat de eerste wijziging een aantal gewijzigde regels uit hoofdstuk 22 (Bruidsschat) die verplicht moeten worden omgezet. De testcase zal naar verwachting in het voorjaar van 2026 als ontwerp ter inzage worden gelegd door het college van B&W.

2.8 Handboek wijziging omgevingsplan

Vanaf 1 januari 2026 moeten nieuwe ruimtelijke plannen volledig passen binnen de nieuwe systematiek van de Omgevingswet. Dit vraagt om een andere manier van werken. Om deze manier van werken zowel voor onszelf als voor de initiatiefnemers duidelijk te krijgen, zijn wij bezig met het ontwikkelen van een handboek omgevingsplan. Dit handboek willen wij door het college van B&W laten vaststellen als beleidsregel, zodat deze ook *bestuurlijk gedragen* wordt.

Het handboek ziet op het proces, regels en motivering om te komen tot een wijziging van het omgevingsplan. Het biedt duidelijke handvatten zodat onze dienstverlening bij het wijzigen van het omgevingsplan verbeterd wordt. Voor initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen zorgen we voor een publieksvriendelijke versie.

2.9 Regieteam Omgevingswet

Onder de Omgevingswet is het verplicht om de instrumenten van de Omgevingswet beschikbaar te stellen via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De omgevingsvisie, de verschillende omgevingsprogramma's en het omgevingsplan van de gemeente Raalte komen allemaal samen op het DSO. Het is van belang dat de inhoud van deze instrumenten op elkaar afgestemd is. Ook is het van belang dat de instrumenten goed via het DSO raadpleegbaar zijn. Dit vraagt om een andere manier van denken en schrijven en meer technische regie achter de schermen.

Om het DSO goed werkend te houden voor onze eigen organisatie, ondernemers en inwoners moet hier regie op gevoerd worden. Daarom is in de zomer van 2025 een Regieteam Omgevingswet gevormd. Het Regieteam beheert en onderhoudt het omgevingsplan, maar ook de overige instrumenten op het DSO.

Het Regieteam houdt regie op de verschillende wijzigingen van het omgevingsplan, de besluitvorming en de processen die moeten worden doorlopen. Daarbij stuurt het Regieteam op kwaliteit, structuur, annotaties, locaties etc. Het Regieteam is onmisbaar om onze instrumenten digitaal op een duidelijke wijze te ontsluiten en om zo de kwaliteit van onze dienstverlening hoog te houden.

3. Wat gaan we de komende jaren doen?

3.1 Inleiding

In 2032 moet elke gemeente een gemeentedekkend omgevingsplan hebben. Dit is een grote opgave. Dit plan van aanpak moet daarbij helpen. Door onze gewenste stappen voor de komende jaren op papier te zetten, weet zowel de ambtelijke organisatie als het bestuur van de gemeente Raalte waar zij aan toe is.

In dit hoofdstuk spreken wij van twee soorten wijzigingen, namelijk het technisch/beleidsneutraal wijzigen en het inhoudelijk wijzigen van het omgevingsplan. Het verschil wordt hieronder kort toegelicht:

Technische/beleidsneutraal wijzigen

Met het technisch wijzigen van het omgevingsplan wordt bedoeld dat de regels van het tijdelijk deel van het omgevingsplan (de bestemmingsplanregels) wordt omgezet naar het nieuwe deel van het omgevingsplan (het gemeentedekkende omgevingsplan). Met een technische wijziging wordt het doel van de oude juridische regel overgenomen in het nieuwe omgevingsplan. De opgave om tot een gemeentedekkend omgevingsplan te komen is groot en niet alles kan in één keer technisch worden gewijzigd. Daarom wordt de technische wijziging per deelgebied opgepakt.

Inhoudelijk wijzigen

Sommige regels uit het tijdelijk deel van het omgevingsplan kunnen niet beleidsneutraal overgezet worden. Bijvoorbeeld omdat er tegenstrijdige regels zijn. Het kan ook zijn dat beleidsneutraal overzetten niet wenselijk is, in verband met beleidsveranderingen, bestuurlijke keuzes of de praktische hanteerbaarheid van een regel. Dit betekent dat de inhoud van het omgevingsplan ook inhoudelijk gewijzigd kan of moet worden. Inhoudelijke wijzigingen worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Per deelgebied kunnen dus ook beleidsrijke wijzigingen worden toegepast.

In paragraaf 3.2 wordt de planning van de periode 2026 t/m 2029 getoond. In paragraaf 3.3 worden de verschillende fases uit de planning toegelicht.

3.2 Planning periode 2026 t/m 2029

Op het moment van schrijven (december 2025) zijn we nog druk met de ontwikkeling van de eerste wijziging van het omgevingsplan. Daarop voortbouwend willen we graag de rest van het stedelijk gebied van Raalte in fasen wijzigen. Na deze wijzigingen moet er voor alle kernen van Raalte een integraal nieuw omgevingsplan liggen.

Wijziging omgevingsplan buitengebied

Voor het buitengebied is recent een eerste richting gegeven. Deze richting wordt verder uitgewerkt naar een gebiedsgericht omgevingsprogramma. Na vaststelling van het omgevingsprogramma kan een start worden gemaakt met de wijziging van het omgevingsplan in het buitengebied.

Planning op hoofdlijnen t/m 2031 (wettelijke deadline)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Gebiedsgerichte wijzigingen							
Fase 1: Testcase Luttenberg							
Fase 2: Kleine kernen & woonwijken							
Fase 3: Centrumgebieden Heino & Raalte							
Fase 4: Bedrijventerreinen							
Fase 5: Buitengebied							
Thematische wijzigingen							
Milieuregels (hoofdstuk 22, oude Bruidsschat)							
Verordeningen fysieke leefomgeving							
Thematische ontwikkelingen							
Input beleidsadviseurs							
Periodieke wijzigingen							
Verwerken van BOPA's							
Verwerken van plannen uit het transitiehoofdstuk							
Regieteam: Beheer & onderhoud							

3.3 Gebiedsgerichte fasering

Fase 1: Testcase Luttenberg (2024/2026)

De eerste testcase van de wijziging van het omgevingsplan is een technische/beleidsneutrale omzetting van de kern Luttenberg. Die wijziging ziet hoofdzakelijk op een nieuwe set aan regels over bouwactiviteiten, gebruiksactiviteiten en aanlegactiviteiten. De regels van fase 1, zijn de basis voor de andere fases om te komen tot een gemeentedeckend omgevingsplan.

Figuur 1: Locatie testcase Luttenberg in het geel

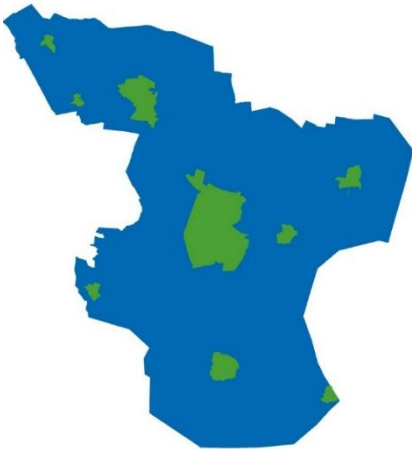
Fase 2: Wijziging kleine kernen & woonwijken (2026/2027)

In de tweede fase richten we ons op de overige kleine kernen: Laag-Zuthem, Liederholthuis, Mariënheem, Broekland, Heeten en Nieuw-Heeten. In deze fase kijken we wederom naar Luttenberg. Er is gekozen voor de kleine kernen, omdat deze dorpen relatief kleine en overzichtelijke gebieden zijn, waardoor we snel en efficiënt kunnen beginnen met de aanpassingen. Daarnaast zijn deze kleine kernen in de basis vergelijkbaar met het omgevingsplan van Luttenberg. Het doel is om de regels die voor Luttenberg in ontwikkeling zijn ook in de overige kleine kernen toe te passen. Ook wordt in deze fase de woonwijken van de grote kernen Raalte en Heino gewijzigd. De regels voor wonen zijn in deze wijken namelijk vergelijkbaar als in de kleine kernen.

Tijdens de technische wijziging van het omgevingsplan zal in deze fase ook worden gekeken naar mogelijk beleidsrijke wijzigingen. Onderstaand een (niet limitatieve) lijst met voorbeelden van onderwerpen waarvan onderzocht wordt of wij hierin inhoudelijke wijzigingen willen doorvoeren. Deze technische en inhoudelijke wijziging betreft één besluit van de gemeenteraad.

Aandachtspunten fase 2

- Vergunningvrij bouwen
- Breder mogelijkheden binnen activiteit wonen
- Cultuurhistorie
- Klimaatadaptatie
- Duurzaamheid

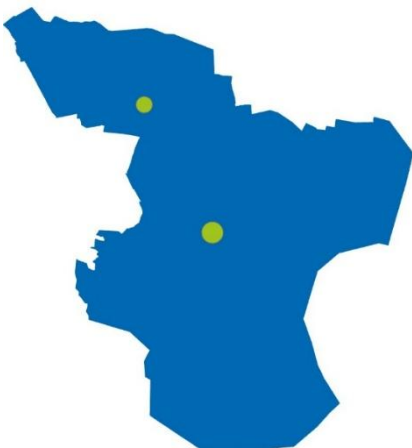
Figuur 2: Locatie kleine kernen & woonwijken

Fase 3: Centrumgebieden Heino & Raalte (2027/2028)

De derde fase richt zich op de centrumgebieden van de grotere kernen Heino en Raalte. Deze fase wordt uitgevoerd in 2027 en 2028. De centrumgebieden van deze kernen bevatten complexere en omvangrijkere vraagstukken, die tijd en planning vereisen. In de centrumgebieden spelen meerdere belangen. Er is een clustering aan winkels, bedrijvigheid, horeca en woningen. Daarbij vinden er regelmatig evenementen plaats. Dit vraagt om goede afwegingen.

Aandachtspunten fase 3

- Economische mogelijkheden
- Bedrijvenlijsten
- Wonen nabij en boven winkels
- Evenemententerreinen
- Horeca-activiteiten

Figuur 3: Locatie centrumgebieden Heino & Raalte

Fase 4: Bedrijventerreinen (2028/2029)

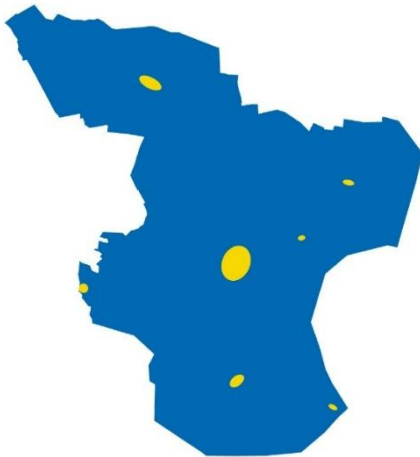
In de vierde fase, die plaatsvindt in 2028 en 2029, richten we ons op de bedrijventerreinen. Deze fase wordt als afzonderlijke wijziging uitgevoerd. Er ligt in deze gebieden veel meer de nadruk op bedrijvigheid, milieubelastende activiteiten, economische activiteiten. Dit is een ander vraagstuk dan de eerder behandelde woonwijken en centrumgebieden. Bedrijventerreinen vragen daarom om een andere aanpak specifiek gericht op de bedrijventerreinen en haar ondernemers.

Door de bedrijventerreinen in een aparte fase te behandelen, kunnen we gerichte maatregelen nemen die bijvoorbeeld de economische groei en duurzaamheid bevorderen. Op de bedrijventerreinen hebben we daarbij met veel specifiekere milieutechnische zaken te maken, die niet voorkomen bij bijvoorbeeld een woonwijk. Zoals de geluidszonering van de Zegge. Veel zaken moeten wij onder de Omgevingswet nu als gemeente zelf regelen. Dit houdt in dat in deze fase mogelijke beleidswijzigingen aan bod komen.

Aandachtspunten fase 4

- Nieuwe handreiking activiteiten en milieuzonering
- Economische mogelijkheden
- Bedrijvenlijsten
- Mogelijke intensivering van bouw mogelijkheden
- Klimaatadaptatie
- Duurzaamheid
- Milieueffectrapportage

Figuur 4: Locatie bedrijventerreinen

Fase 5: Wijziging Buitengebied (>2028)

De vijfde en laatste grote fase is het buitengebied van de gemeente Raalte. Daarvoor is recent een eerste richting voor het buitengebied gegeven. Deze richting wordt verder uitgewerkt naar een gebiedsgericht omgevingsprogramma. In 2026 wordt hiermee gestart. Allereerst door een plan van aanpak voor dit omgevingsprogramma op te stellen en vervolgens voor de ontwikkeling van het omgevingsprogramma buitengebied. Na vaststelling van het omgevingsprogramma kan een start worden gemaakt met de wijziging van het omgevingsplan in het buitengebied. Het is de verwachting dat deze wijziging niet beleidsneutraal zal zijn.

Aandachtspunten fase 5

- Spuitzonering
- Nieuwe erven
- Intensivering landbouw
- Flexibiliteit activiteiten
- Natuurontwikkeling
- Klimaatadaptatie
- Duurzaamheid
- Energie
- Cultuur
- Recreatie

Figuur 5: Locatie Buitengebied in het groen

3.4 Thematische wijzigingen

We gaan in Raalte het omgevingsplan gefaseerd gebiedsgericht wijzigen. Naast de gebiedsgerichte wijzigingen die ook beleidskeuzes kunnen bevatten, willen wij ook werken aan een aantal thematische wijzigingen. Deze thematische wijzigingen zijn toe te passen op de hele gemeente. Ze zijn te vergelijken met de vroegere paraplu-bestemmingsplannen. De thematische wijzigingen kunnen parallel lopen met de gebiedsgerichte wijzigingen. Ook een thematische wijziging is een wijziging van het omgevingsplan en vraagt om een besluit van de gemeenteraad. Wij zien op dit moment vier thematische wijzigingen, namelijk:

1. De milieuregels
2. De verordeningen die zien op de fysieke leefomgeving
3. Beleid over de fysieke leefomgeving
4. Verwerken van BOPA's en het transitiehoofdstuk

Thema 1: Milieuregels (2026)

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de zogenaamde 'bruidsschat' als hoofdstuk 22 onderdeel geworden van het omgevingsplan van Raalte. De bruidsschat bestaat uit een verzameling Rijksregels. Deze regels bieden een basisbescherming voor de fysieke leefomgeving.

Tijdens de transitieperiode moeten we de bestaande regels uit hoofdstuk 22 zorgvuldig beoordelen op actualiteit en relevantie, en ze – waar nodig – aanpassen of integreren zodat ze aansluiten bij de ambities en het karakter van de gemeente Raalte. Op deze manier ontstaat een nieuwe set aan (milieu)regels die past bij en is toegespitst op de gemeente Raalte. Voor deze wijziging gaan wij regionaal samenwerking met onze ketenpartners.

SPRONG – Regionale samenwerking

Wij hebben als gemeente besloten om deel te nemen aan de SPRONG samenwerking. Deze samenwerking is een initiatief van de vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG). De VNG heeft gemeenten binnen de regio IJsselland bij elkaar gebracht om samen te werken aan het thematisch wijzigen van het omgevingsplan. Naast de gemeenten doen ook de provincie Overijssel, Omgevingsdienst IJsselland en de veiligheidsregio IJsselland mee aan SPRONG. Met deze samenwerking kunnen wij optimaal gebruik maken van elkaars kennis en kunde over alle verschillende milieuonderwerpen. Het doel van deze samenwerking is dat de gemeente Raalte in 2026 een regelset van milieuregels heeft ontwikkeld die wordt verwerkt in het omgevingsplan.

Thema 2: Verordeningen die zien op de fysieke leefomgeving (2027)

De gemeente Raalte kent verschillende verordeningen. Deze verschillende verordeningen zeggen ook deels iets over de fysieke leefomgeving. Deze regels moeten worden geïntegreerd in het omgevingsplan van Raalte. Dit houdt in dat ze worden overgezet van de vele verschillende verordening naar het omgevingsplan. Voorbeelden van zaken die in het omgevingsplan moeten worden geregeld zijn bijvoorbeeld kapvergunningen, inritvergunningen en reclamevergunningen.

De afdeling bedrijfsvoering (juridische afdeling) is met name verantwoordelijk voor de inhoud van deze wijziging. Voor deze fase zullen zij hun input moeten gaan leveren aan de projectgroep Omgevingswet. Hiervoor is reeds afstemming geweest en er is een akkoord voor deze aanpak.

SPRONG – Regionale samenwerking

Binnen de SPRONG samenwerking zal in 2027 worden gestart met het onderdeel 'verordeningen'. Samen met de andere gemeenten en externe experts /juristen zal een wijziging van het omgevingsplan worden voorbereid die ziet op het integreren van (een deel van) de verordeningen in het omgevingsplan.

Thema 3: Thematische ontwikkelingen/ beleid over de fysieke leefomgeving

Raalte staat niet stil. Er zijn diverse aanleidingen om thematische wijzigingen door te voeren. De omgevingsvisie kan bijvoorbeeld worden herzien. Maar ook verschillende omgevingsprogramma's zullen invloed hebben op het omgevingsplan. Deze instrumenten kunnen een kaderstellende werking hebben voor het omgevingsplan. Dit moet dan wel blijken uit deze beleidsstukken. Uit het beleid moet duidelijk naar voren komen welke doorwerking dit gaat hebben op het omgevingsplan. Een goede samenwerking tussen de verschillende beleidsadviseurs is hierbij zeer belangrijk.

Voorbeelden van thematische wijzigingen zijn:

- Klimaat
- Evenementen
- Duurzaamheid
- Cultureel erfgoed

Thema 4: Verwerken van BOPA's en wijzigingsplannen uit het transitiehoofdstuk

De winkel van Raalte blijft open. Dit houdt in dat naast onze hele transitieopgave, de plannen van inwoners, ondernemers en onze eigen gebiedsontwikkelingen een plek krijgen in het omgevingsplan.

BOPA's zijn vergunningen welke bovenop de omgevingsplanregels worden gelegd. Er ontstaat door een BOPA een nieuwe mogelijkheid op de locatie. Het is wettelijk verplicht dat BOPA's vijf jaar na vaststelling worden geïntegreerd in het omgevingsplan.

Daarnaast zijn er verschillende losse wijzigingen van het omgevingsplan, bijvoorbeeld door een rood-voor-rood ontwikkeling of een uitbreidingswijk. Deze losse wijzigingen zullen eerst een plekje krijgen in het transitiehoofdstuk van het omgevingsplan. Op termijn moeten deze losse wijzigingsplannen ook worden opgenomen in de hoofdstructuur van het gemeentedeekkende omgevingsplan.

Wij willen deze twee vormen van ruimtelijke ontwikkelingen cyclisch verwerken in het gemeentedeekkende omgevingsplan. Het is op voorhand moeilijk in te schatten hoe vaak dit zal moeten gebeuren. Wij gaan nu uit van eens in de twee jaar.

3.5 Participatie & communicatie

3.5.1 Participatie

Ons doel is om inwoners, ondernemers en organisaties te betrekken in het proces op de momenten die aansluiten bij hun behoefte en bij de wijzigingen die voor hen relevant zijn.

Een succesvolle wijziging van het omgevingsplan vraagt echter per fase een andere aanpak. De wijze en mate van participatie kan per fase verschillen. Duidelijk is dat wij met onze inwoners, verenigingen en ondernemers moeten gaan kijken waar zij behoefte aan hebben. Gaan we bijvoorbeeld veel loslaten of willen we juist meer rechtszekerheid bieden? Zijn er ontwikkelingen die vragen om een heroverweging van de bestaande regels? Daarnaast willen wij inwoners op een voor hun begrijpelijke manier meenemen in het proces van het wijzigen van het omgevingsplan.

Per voorgestelde fase moet er met de afdeling communicatie een participatieplan worden opgesteld.

3.5.2 Participatie per fase

Onderstaand een eerste uiteenzetting van de participatie er per fase er uit kan zien. Elke fase vraagt om haar eigen vorm van participatie. Daarom wordt voorafgaand en tijdens een wijziging van het omgevingsplan (fase of thematische wijziging) het participatietraject herzien.

Overigens kan het zo zijn dat in een latere fase opnieuw met mensen moet worden gesproken, die wij ook bij eerdere wijzigingen hebben gesproken. Het kan namelijk zo zijn dat een wijziging ook op gebieden uit eerdere fases invloed zijn. Wij proberen inwoners op een zo duidelijk en begrijpelijke manier uit te leggen welke wijziging op welke manier van invloed op hun is.

Fase 1: Testcase Luttenberg

De testcase in Luttenberg betreft een beleidsneutrale technische omzetting van de oude bestemmingsplannen naar de nieuwe systematiek onder de Omgevingswet. Deze technische wijziging vraagt niet om een uitgebreid participatietraject. Wij zetten in op een informerende participatie.

Fase 2: Kleine kernen & woonwijken (2026)

Voor de kleine kernen en woonwijken richten we ons op gerichte participatie met de lokale gemeenschap. Dit omvat bijvoorbeeld kleinschalige bijeenkomsten per dorp of wijk en directe communicatie met inwoners om hun specifieke behoeften en wensen te inventariseren.

Fase 3: Centrumgebieden Heino & Raalte (2027/2028)

De centrumgebieden van de grotere kernen Heino en Raalte vraagt een andere vorm van participatie. Hier zullen we naast bewoners ook veel ondernemers willen spreken. Samen met de afdeling communicatie zullen we een participatieplan moeten opstellen.

Fase 4: Bedrijventerreinen (2028/2029)

Voor de bedrijventerreinen is een specifieke participatieaanpak nodig die zich richt op ondernemers op de bedrijventerreinen. Dit omvat bijvoorbeeld gerichte bijeenkomsten met bedrijfsverenigingen en individuele gesprekken met ondernemers om hun behoeften en ideeën duidelijk te krijgen. De afdeling economie en communicatie krijgen hierin een grote rol. Met hen zullen we een participatieplan moeten opstellen.

Fase 5: Buitengebied (>2028)

Voor het programma buitengebied is er in 2025/2026 een groot participatietraject opgezet. Dit programma zorgt voor de beleidsmatige basis voor de omgevingsplanregels voor het buitengebied. Als de inhoud van het omgevingsplan niet afwijkt met de inhoud van het programma buitengebied, is het eventueel niet nodig om nog een groot participatietraject op te zetten voor het omgevingsplan in deze fase.

4. Proces en planning per wijziging van het omgevingsplan

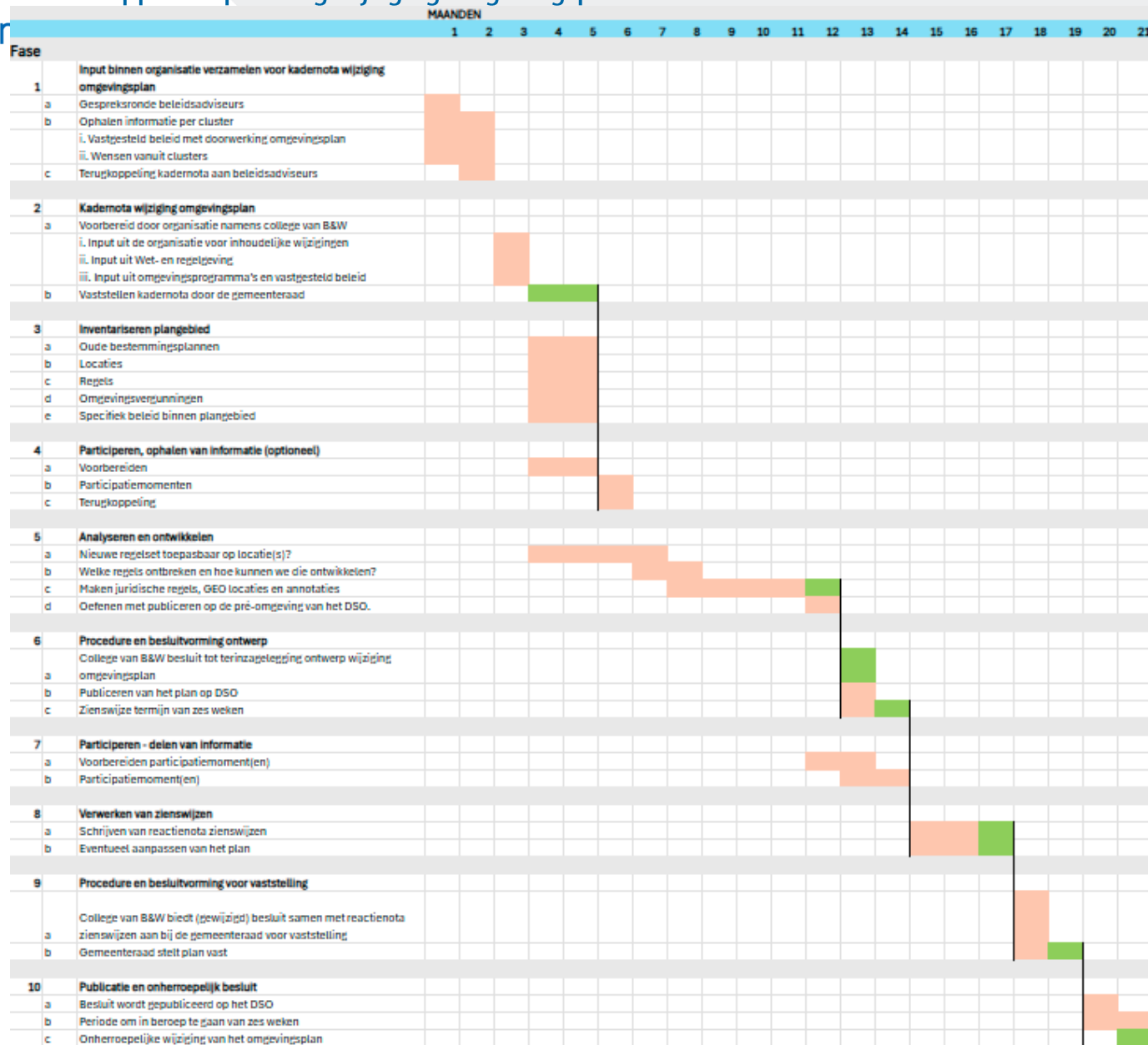
4.1 Proces en planning

In dit hoofdstuk schetsen wij hoe het proces en de planning per gefaseerde gebiedsgerichte wijziging van het omgevingsplan eruit ziet. Belangrijk om te vermelden is dat elke gebiedsgerichte wijziging als doel heeft het omgevingsplan voor dat gebied technisch te wijzigen naar het nieuwe plan. Daarnaast wordt bij elke nieuwe wijziging gekeken welke inhoudelijke/beleidsmatige wijzigingen kunnen worden doorgevoerd. Zie daarvoor ook de aandachtspunten per fase zoals genoemd in hoofdstuk 3. Deze inhoudelijke/beleidsmatige wijzigingen worden zoveel als mogelijk vooraf met de gemeenteraad afgestemd tijdens het bespreken en vaststellen van een 'Kadernota wijziging omgevingsplan'.

Het kan zijn dat wij in de loop van het proces tot nadere inzichten komen en dat wij dit proces moeten aanpassen. Dit proces is voornamelijk bedoeld om structuur aan te brengen in onze werkwijze. Het proces schept duidelijkheid voor bestuur, organisatie en inwoners en ondernemers. Elk proces bestaat uit de onderstaande stappen. In de fasering is nog geen rekening gehouden met vertragende effecten zoals bijvoorbeeld de zomervakantie of installatie van een nieuwe gemeenteraad.

4.2 Processtappen en planning wijziging omgevingsplan

Inhoudelijk werk
Bestuurlijke besluitvorming en/of terinzagelegging
Kritiek pad

5. Organisatie en financiën

Onder de Omgevingswet heeft de gemeente Raalte twee taken meegekregen van het Rijk. De eerste taak is het opstellen van één gemeentedeekkend omgevingsplan. Deze taak is een omvangrijke opgave en moet worden uitgevoerd naast alle reguliere werkzaamheden. Gaandeweg hebben we de afgelopen twee jaar ervaring opgedaan met deze opgave. Dit heeft geresulteerd in een beter inzicht in wat nodig is om te komen tot één gemeentedeekkend omgevingsplan.

De tweede taak die wij hebben meegekregen van het rijk is het beheren van het hele systeem (DSO). Deze taak is voor de gemeente nieuw en meer uitgebreid dan onder de oude wetgeving. Om deze nieuwe taak goed te volbrengen, is het Regieteam omgevingswet opgestart in Raalte.

5.1 Organisatie

Om een overzicht te bieden wat deze twee nieuwe taken betekent voor de organisatie is er in onderstaand schema een inschatting gegeven hoeveel uren nodig zijn om deze taken uit te voeren. De taak om tot één gemeentedeekkend omgevingsplan te komen is een tijdelijk proces t/m 2031. De taak om het DSO te beheren is een permanente en doorlopende taak. Voor het Regieteam Omgevingswet zijn structurele uren genoemd om op die manier een totaalbeeld te geven van het werken onder de Omgevingswet. De uren voor het Regieteam zijn een inschatting gebaseerd op de werkzaamheden van het afgelopen half jaar.

Naast de genoemde rollen zullen vooral bij de transitieperiode nog vele interne en externe adviseurs worden betrokken bij de totstandkoming van het omgevingsplan.

Bijlage 1 van dit plan van aanpak bevat een duidelijke beschrijving van de onderstaande verschillende rollen.

Indicatie uren per rol per week	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
<i>Projectgroep transitie naar een gemeentedeekkend omgevingsplan - tijdelijk</i>							
Projectleider	20	20	20	20	20	20	20
Jurist omgevingsrecht	20	20	20	20	20	20	20
Ruimtecoach / Planoloog	20	20	20	20	20	20	20
Medewerker digitale aspecten omgevingswet	20	20	20	20	20	20	20
Regelanalist (toepasbare regels)		12	12	12	12	12	12
Beleidsadviseur(s)		8	8	8	8	8	8
Communicatieadviseur	2	2	2	2	2	2	2
<i>Regieteam Omgevingswet - structureel</i>							
Procesregisseur	8						
Ruimtecoach / Planoloog	8						
Beheerder juridische regel	12						
Beheerder digitale aspecten omgevingswet	12						
Beheerder toepasbare regels	20						
Communicatieadviseur	2						

5.2 Financiën

Voor de implementatie van de Omgevingswet heeft de gemeenteraad in een eerder stadium budget beschikbaar gesteld. Het budget 'Implementatie Omgevingswet' is tijdelijk en bedraagt jaarlijks €256.250,-. Dit budget is bedoeld om jaarlijks de totale kosten die gepaard gaan tijdens de transitieperiode te dekken.

Dit budget is gebaseerd op aannames van destijds, niet precies wetende wat de daadwerkelijke kosten zullen zijn. De testcase is momenteel in een afrondende fase waardoor we nu veel beter weten welke daadwerkelijke kosten wij maken. Zowel ambtelijke als externe advieskosten. De testcase heeft ons namelijk een goed beeld gegeven wat wij nodig gaan hebben de aankomende jaren.

Op het moment van schrijven is de begroting van 2026 al vastgesteld. We kunnen de verwachte externe advieskosten uit het huidige beschikbare budget betalen. Wat we echter ook zien is dat we daarbij niet ook alle ambtelijke kosten uit datzelfde budget kunnen betalen. Het komt er op neer dat we bij de begroting van 2027 ook voor die kosten extra budget gaan aanvragen.

Bijlage 1: Rolbeschrijving Omgevingswet

In deze bijlage wordt een korte rolbeschrijving gegeven van de projectleden transitie naar een gemeentedekkend omgevingsplan en het Regieteam Omgevingswet.

Projectgroep transitie naar een gemeentedekkend omgevingsplan - tijdelijk

Projectleider

Verantwoordelijkheden

- Voortgang bewaken van het project
- Sturing geven aan project en bijbehorende processen
- Communicatie met ambtelijk opdrachtgever en bestuurder
- Op de hoogte zijn van kansen en innovaties voor project
- Bestuurlijke besluitvorming

Jurist Omgevingsrecht

Verantwoordelijkheden

- Het schrijven van de juridische regel
- Juridische kwaliteit van het omgevingsplan borgen
- Op de hoogte zijn van (nieuwe) wet- en regelgeving

Ruimtecoach

Verantwoordelijkheden

- Managen van interne processen
- Koppeling maken tussen praktijk en ontwikkeling omgevingsplan
- Ondersteuning bij diverse werkzaamheden / allrounder

Medewerker digitale aspecten omgevingswet

Verantwoordelijkheden

- Aanmaken en beheren van GEO-locaties
- Annoteren van het omgevingsplan
- Adviseren bij het schrijven van de juridische regel
- Koppeling maken tussen juridische regel en GEO- kant van het omgevingsplan

Regelanalist (toepasbare regels)

Verantwoordelijkheden

- Beheer van het DSO
- De juridische omgevingsplan regel vertalen naar een toepasbare regel in het DSO met o.a. aanvraagformulieren en vragenbomen
- Meedenken met het project omgevingsplan vanuit dienstverlening

Beleidsadviseur(s)

Verantwoordelijkheden

- Input leveren op de ontwikkeling van het omgevingsplan op basis van eigen vakgebied
- Het ontwikkelen van beleidsstukken met daarin bruikbare input voor het omgevingsplan

Communicatieadviseur

Verantwoordelijkheden

- Adviseren bij bestuurlijke processen
- Adviseren en ondersteunen bij participatieprocessen

Regieteam Omgevingswet - structureel

Procesregisseur

Verantwoordelijkheden

- Sturing geven aan het Regieteam
- Agendering, proces en procedure
- Beheersbaarheid van DSO en de gepubliceerde plannen

Ruimtecoach

Verantwoordelijkheden

- Managen van interne processen
- Communicatie met andere ruimtecoaches
- Koppeling maken tussen praktijk en ontwikkeling omgevingsplan

Beheerder juridische regel

Verantwoordelijkheden

- Het schrijven (of laten schrijven) van (nog te ontwikkelen) juridische regels
- Juridische kwaliteit en uniformiteit van het omgevingsplan borgen

Beheerder digitale aspecten omgevingswet

Verantwoordelijkheden

- Controleren van aangeleverde GEO-locaties door initiatiefnemers
- Aanmaken en beheren van GEO-locaties
- Annoteren van wijzigingen van het omgevingsplan

Beheerder toepasbare regels

Verantwoordelijkheden

- Beheer van het DSO
- De juridische omgevingsplan regel vertalen naar een toepasbare regel in het DSO met o.a. aanvraagformulieren en vragenbomen om dienstverlening te verbeteren
- Meedenken met het project omgevingsplan

Communicatieadviseur

Verantwoordelijkheden

- Adviseren in bestuurlijke processen
- Adviseren in communicatie bij de (vele) verschillende wijzigingen van één omgevingsplan